

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости — ніри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунжини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Нові альянси.

(X) Давні альянси в Європі починають перетворювати ся. Бодай всюди виступають виразні позначки сеї прояви. Про деякі позначки ми згадували свого часу. Нагадаємо лише поступованє Італії, яка з сусідною Францією поєднала ся що-до західної часті Середземного моря (французького моря будуччини), а при тім звертає ласе око на старовенецькі посілости австро-угорського поморя і на альбанське побережє. Нагадаємо також Велику Британію, якій вже навкучило ся відокремленє і для того могла би викликати захитанє рівноваги між тридержавним союзом континентальних великих держав, а французько-російським союзом. Згадаємо на останку про всякі дрібні держави континентальні, які були або неутральними або в потребі могли прилучити ся до якого-небудь союзу. Сі держави тимчасом осягнули великий успіх в своїм розвитку і можуть тепер входити у всякі комбінації.

Доси мало хто звертав бачність н. пр. на Швецію, яка з часів Густава Адольфа і Кароля XII не грала ніякої поважної ролі в політиці європейській, а тепер зовсім готова станути важною воєнною силою другорядною. По переведеню військової організації буде могла Швеція в случаю мобілізації виставити 350.000 війська в віці 21 до 28 літ, добре вивченого, вистаченого найновішими карабінами і гарматами, за якими може так само численне і добре військо в другій лінії виступити. Побіч Швеції виступає посестра Норвегія, північний великан, вигрітий проміннями європейської культури з найновішою воєнною організацією, в якій зробила величезний поступ. Наслідком сего несподіваного розвитку виступає Скаандинавська Унія вперше знов в області європейської політики, а до неї залицяють ся зарівно три великі сусіди: Німеччина, Англія і Росія. Вправді заперечувано минушого року вісти про заключенє німецько-шведської військової конвенції, однак часто відвідували Швецію офіційські депутациі, а само про себе і Швеція віддала німецьким офіцірам візити.

Що-до Росії, то відносини вельми попутали ся. Почате останними часами, переведжене вельми насильно обрусеніє злученого з Росією особистою унією великого князівства фінляндського, що ще до 1808. р. належало до Швеції і ще сьогодні заселене многими шведськими підданими, викликало неприязнь між Швецією а Росією. Сусідна Норвегія, злучена з Швецією особистою унією, задля національно-дуалістичної суперечности з Швецією, проявляла останними часами вельми виразно русофільський напрям іменно задля антишведської політики Росії. До недавна жила Швеція з Норвегією в зависти, обопільно проти себе зброїли ся і ставили пограничні кріпости. Але нараз майже звернули ся фортифікаційні змаганя обидвох держав проти великого славянського сусіда. Сей

зворот треба приписати головно англійським впливам. В Англії нараз пригадали собі, що Велика Британія наслідком договорів з часів наполеонської війни і гарантійного договору з 1855 р. має рід протекторату над скандинавскою унією. На основі останнього договору піддала ся скандинавська унія виразно опіці Вел. Британії, щоби оборонити ся перед російськими забагами що-до Варангского фйорду. Ще більше причинило ся до сего звороту скандинавської унії нагромадженє на границі норвегській значної російської сили військової. Небезпечність з одного боку вмшаня Англії, зглядно Росії, причинило ся до скорого втихомирена зависти між державами скандинавськими. Петілько Швеція побудувала на північно-східній границі перворядну кріпость Боден за многі миліони, але й норвегський парламент ухвалив у Фінмаркен постройти кріпости проти російського наїзду.

Коли в північній Європі поміж англійсько-російською ривалізацією виступила скандинавська унія яко новий предмет політичних цілей і комбінацій, наступив також у відносинах між Францією а Німеччиною стратегічний зворот. По війні 1870—71 обезпечила Франція свої границі супроти Німеччини коштом около 2 мільярдів франків збудованими 93-ма кріпостями, котрих само удержанє вимагає річно 4—5 мільонів франків видатку, щоби на самій границі зараз спинити німецький наїзд. Велике число залогів і коштів на удержанє єї в тих кріпостях, як і можливість перестарілости кріпостей супроти поступу артилерії, насували Французам думку, застановити ся над тим, щ би від дефензивної оборони перейти до офензиви. Задля того постановлено поступовно позносити ті укріплення, а перегодом до будучої війни приготувити ся для офензивного виступленя зараз з почином неприязних кроків Се послужило також понукою для Франції обезпечити собі французько-італійську границю і тим способом велику силу воєнну стягнути для офензиви на німецьку границю. Стратегія є частиною державної науки, а підготовлюване до війни має також політичне значінє. Задля того часто творять ся нові альянси задалегідь, поки ще світ успів про них дізнати ся.

Руська Церков в Америці.

До «Дѣла» надіслано з Америки дуже сумний документ, відозву «Головної духовної Ради» де видіють підписи священників: о. Н. Стефановича, о. Н. Підгорецького, о. П. Кешелька, о. І. Ковстанкевича, о. Ст. Макара, о. Н. Дмитрова, о. М. Балого, о. П. Тимкевича, о. І. Ардана.

Відозва зачинаєть словами: «Дорогі братя во Христі!» і зображає вперед некорисне положенє руської Церкви в Америці та приписує вину сего самим американським Русинам, звертаючись до них з ось яким рядом питань:

«Чи не Ви позаписували кільканадцять церков на католицьких єпископів?

«Чи не Ви позволили і позволяєте на се,

щоби католицькі єпископи мішались в наші справи?»

«Чи не ви коритесь всьляким приказам Риму і єго послушників?»

«Чи не Ви позволяєте на се, щоби ваші руські священники узнавали над собою зверхність католицьких єпископів?»

«Чи не Ви винні сему, що вже днесь католицькі єпископи насилають вашим священникам завязаня, щоби они платили по 100 і більше доларів на католицького єпископа в Вашої перловної каси?»

«Чи не Ви винні сему, що Рим видав приказ щоби Русини, що хотять женитись, підписувались, що їх діти будуть католиками?»

«Чи не Ви винні сему, що днесь в Канаді на 40 тисяч Русинів нема ні одного руського священника?»

«Чи не Ви сему винні, що до Америки єпископи не хотять висилати добрих і чесних священників, та що тисячі Русинів не чують слова Божого в своїй руській мові, але мусять блукатись по католицьких костелах або іти до царо-славних?»

Ми не спускали ніколи з ока американських справ і нераз давали їм місце, для виказаня невідрадних відносин нашої церкви в Америці. Чинили ми се тому, щоби звернути увагу так руського загалу, як і компетентних сфер на грозячу небезпечність, яка виростає для нашої церкви в Америці з причини неупорядкованих церковних відносин. Не дасть заперечити ся, що винні тут і верховні власти церковні, бо они повинні давати поміч і опіку слабшому, а не пособляти заборчям змаганям сьильніших. Коли в державних організамах є засада християнської справедливости не дасть всюди перевести ся, то певно що в церкві она повинна бути найвисшим заповітом. Але головну вину в тім поносять самі американські Русини — як се признає і наведена відозва, — які передовсім не уміли ладу завести між самими собою. Досить згадати ті домашні їх спори, відбиранє церковних ключів від одної партії до другої, ба навіть бійки і галабурди з тої причини, до того приходять ще і наша закала: москвофільство, яке там заблукало з угорськими мадяронами-священниками, а яке улекшує проаганду москвофільським православним місіонарям та агентам.

З тих причин американські Русини в церковних справах не уміли виступати одводітно і рішучо в обороні нашого обряду і належного єму становиска в католицькій церкві. Прямо чудним видає ся питанє «духовної ради», звернене до вірних: чи не коритесь ви всьляким приказам Риму і єго послушників? Радше се питанє повинно би бути ось як поставлене: Чи вдіяли ви щонебудь, щоби перед Римом вияснити належито своє положенє, представити свої бажаня і спонукати до зарядженя належитої організації руської церкви в Америці? Бо справді не було ані одної поважної маніфестації американських Русинів в тім напрямі. Крім поодиноких дописий, поміщуваних в американській «Свободі» і статії тої-ж редакції, ми не бачили змаганя загалу для здобутя належної пошани нашому руському обряду на американській землі.

Аж ось тепер «духовна рада» в Шамоніні дня 30. мая 1901. р. «поклала підвалини» до такої роботи — як каже згадана відозва — а на день 26. марця скликала до міста Гарісбург Па

(столиці Пенсильвенії) «велику раду» заступників всіх американських Русинів, щоби нарадити ся над слідуєчими справами:

1) Чи маємо ми дозволити на се, щоби руські священники узнавали над собою зверхність католицьких єпископів?

2) Чи маємо ми дозволити на тоє, щоби руські церкви були записані на католицьких єпископів, чи маємо відібрати і ті руські церкви, котрі до тепер на них записані?

3) Чи не треба нам постаратись о тоє, щоби в разі потреби ми могли сейчас дістати відповідних руських священників?

4) Щоби видавати одну чисто церковну газету, котра бодай в часті заступала-б живе слово Боже для тих Русинів, що порозкидані по цілій Америці.

5) Щоби дати удержанє одному або двом руським священникам, котрі би їздили з плейзу на плейз і обслуговували тих Русинів, що не мають сталого священника.

6) Щоби постаратись о тоє, аби ми могли виховувати своїх руських священників тут в Америці.

7) Щоби прийняти, а де треба, поправити статуту ухвалені минушого року.

8) Щоби постаратись о свого правдивого руського єпископа для Америки.

9) Чи маємо ми америк. Русини признавати Папу Римського за голову руської церкви чи ні?

Крім сего буде радитись над другими важними справами.

Тут знов поставлено на послідню точку kwestию, яка не повинна була містити ся на відозві, підписаній дев'ятьма католицькими священниками. Навіть колиб се були світські люди, не звязані жадними иньшими зглядами, то всеж таки з логічно-правного боку, они не повинні були ставити точкою нарад зрив з єдністю Церкви, коли ще не вичерпали всіх средств, які могли би довести до упорядкованя відносин нашого обряду в лоні католицької Церкви.

Американські відносини є так відмінні від наших, і так відгороджені від старого краю простором і політичними ріжницями, що легко там можна спокуситись за «независимою церквою». До того не треба аж дев'яток священників, а вистарчить один шведь, який заклинувши конито, оголосить ся «апостолом вольної церкви» та іменує себе єї єпископом (як се зро-

бив ці польський єпискуп, экс-шведь Козловский). Але як-раз тому руські священники в Америці повинні своїм цілим впливом не допускати до таких евентуальностей і твердо беречи єдності католицької Церкви. Церковні спори та ще на тлі самої віри є найнепожиточнішим, найнещасливішим розбуджуванєм пристрастей, вражди і нетолеранції. І так вже роз'єднаний, розбитий, роздроблений руський нарід в Америці може розсипати ся у ворожі собі кружки і занідіти духово. Бо коли відорвуть ся від Петрової столиці, то з тим лекшим серцем потрафлять відокремінити ся від «Духовної Ради».

А при тім всім ті жалоби русько-американських священників на Рим не є зовсім оправдані. На доказ сего подаємо те, що ось «Краї» пише про церковні відносини між американськими Поляками: Клер становить головну силу в народнім і політичнім житю Поляків. Є він матеріально знаменито виносажений. Сама лише парохія Змартвихвстанців в Чикаго обнимає 40 тисяч душ. Клер ділиться на 3 нерівні групи. Перша, найчисленніша, з оо. Змартвихвстанцями на чолі, стоїть на становиску беззглядної уляглости супротив ірляндско-англійських єпископів, виявляючих *сильні тенденції винародовлюваня Поляків*; друга не сходить зі становишка католицьких догм, домагає ся автономії і іменованя польських єпископів; вкінці трета, найменше численна творить три маленькі, т. з. «независимі костели» (костел польско-католицький під егідою «єпискупа» Козловського в Чикаго, костел народовой польський в Шрантон і костел оснований «єпискупом» Камінським в Буфальо) — всі три єретичні.

З сего виходить: 1) що ірляндско-англійські єпископи так само Поляків хотять «натуралізувати», як і Русинів, а можуть се тим успішнійше, що зглядом Поляків жаден обряд не стоїть їм на перешкодї. Отже тут не можна винити Риму і Папскої Столиці, але треба звернути ся против хищим змаганям американських єпископів, підпираним певно також і тамошнім англійським правительством ради англїкавізованя населеня. 2) що Поляки в Америці борють ся так само як і Русини за автономію своєї народної церкви і тут знов Русини є в тім кориснішим положеннєм, що мають свій сідний обряд і славянську літургію, які вже самі собою надають руській Церкві відрубної цїхи. 3) Що лише мала горстка Поляків і певно що лише те-

мних, або індеферентних, або вкінці заслїлених дала втягнути ся до організації «вольних церков» під егідою авантюриків або фанатиків, що видвигнули себе на «єпискупів» сих нечисленних організацій.

Хотїй справи руської Церкви в Америці як се представляє ся з наведеної дописи, зійшли вже на манівці бреси, то ми не тратимо надїї, що на згаданій «великій радї» прочунє совість тамошних душпастирів і відозве ся католицьке почутє вірних, щоби не вступати на дорогу ереси (якою пішли польські «єпискупи»), але держати ся сеї стежки, якою прямує і патріотичне польське духовенство в Америці, щоби попри домаганя автономії народної церкви берегти сильно основи католицизму.

НОВИНКИ.

— Календар. В пятницю: гр.-кат. Василя; рим.-кат. Ізидора. — В суботу: гр.-кат. Никона, Лидїї; рим.-кат. Вінкентія.

— Від Адміністрації. Просимо наших ВП. Передплатників, відновити передплату і вирівнати залеглости, бо на кредит не будемо посилати часописи.

— З Гімн. тов-а «Сокіл» у Львові. Повідомляємо П. Т. Другів, що білети для членів продавати ся буде при касі в день «Вечеру музикально-вокального полученого з гімнастичними вправами». Хто би з П. Т. Другів бажав наперед набути білет в «Народній Торговлі», мусить зложити оплату як за звичайний нечленський білет, ватомість зяжук членську зверне ся єму при касі. За Комітет: *Йосиф Доманик*.

— Тарасове свята в Тисьмениці. Заходом товариств «Руська Родина» і Читальні «Просвіти» міської в Тисьмениці відбудуть ся дня 7. цвітня с. р. *святотичні вечерниці* в честь Тараса Шевченка. Дохід призначений на будову власного дому «Руської Родини».

— Філія «Просвіти» в Стрию пригадає своїм членам, що четверті з ряду товариські сходи відбудуть ся у сьоме оєдїлю, т. є. 6. цвітня о 5. год. в салі «Народного Дому».

— Другим візитатором руських уніятських церков в Америці, іменно в Сполучених Державах, іменованій о. Андор Годобай, канонік пражської капітули. Під єго надзір будуть належати 52 церкви з 47 священниками, сам же він буде підчинений американському нунциєви і тим єпископам, в котрих єпархіях живють греко-католики.

— Представленя Руського народного театру у Львові будуть могли відбувати ся в давнім

3)

ОЛЕКСА КУЗЬМА.

ДИВАК.

II.

По полудни сидїв в канцелярії д-ра Пастернака і писав. Спізнав ся о пів години і мусїв вислухати від меценаса цілу пачку докорів.

Дійсно, се легкодушність з моєї сторони. Праймати на себе обовязок, а відтак собі його легковажити. Се сьвідчить про слабий характер. Меценас має рацію...

Що? Він назвав мене ледарем!... Так, сказав цілком виразно: «в посліднім часі ви опустили ся, з вас крайній ледар»...

Чули се оба депенденти, а другий писар ще доси усміхає ся глумливо і зиркає на мене з укуса. Зльденівий писарчук! Думає, що й для мене писарка послідна дошка ратунку.

Нї, той меценас починає до мене занадто брати ся. Правда, я спізнав ся, розпочатий ще рано акт повинен бути вже готов. Клієнт сидить на софї і жде на мене з годину. Се неприємно, але чи зневажати мене меценас мав право? При чужих людях?

Що то він сказав ще менї?

Ах, та голова! Щемить і щемить від рана. Нічо не тямлю, що зі мною дієть ся. Були часи, що чоловік кілька днів не їв нічого, а прецінь не був такий знеселений як він!

Годї писати, рука дрожить як у пропащеници.

То зворушенє...

Він мусїв сказати менї щось гіршого... Щось дуже обидливого, бо кров бухнула менї до голови і позбавила сьвідомости.

Будь що будь, довше терпіти годї. При найближшій нагодї випрошу собі таке поводженє зі мною. Цїлком рішучо випрошу. Здобуду ся на енергію.

Що йому до моїх черевиків або штанив?... Заблочені то заблочені... Ах, правда, правда... Він назвав мене бродягою! «Виглядає не як академік, але як послідний бродяга»...

Рука тремтіла ще дужче. Перо задирило папір і робило карлючки, що все меньше подобали на букви.

Бродяга...

Здобуду ся на енергію! Мущу...

— Пане Дакевич!

Сховив ся на ноги, скривив лице...

— А давайте-ж раз той скрипт, до лиха!

Вже в третє вас кличу.

— Кінчу власне.

— Ну, очевидно, бо ви мусїли спізнити ся до бюро. Ах, та ваша робота того не варта, сила клопоту я маю з вами.

— Вже! — відповів Дакевич, витиснув бібулою сьвіже чорнило і подав меценасови два аркуші битого письма.

Меценас і клієнт повели ся до кабінету, де зараз почалось відчитуванє і пояснюванє акту.

Прокляте положенє! Одної минути не пописав би я у тебе, коби лиш мав яке пньше занятє. А так нещасні обставини звязали мене з тим чоловіком, що поводить ся зі мною гірш, як з простим наймитом. І то всео для нужденних 15 ризьских!

Годї! Завтра буду глядіти за пньшим зарібком. Вдовольо ся навіть меньшим, буду раз на два дни їсти, а на сего чоловіка працювати не буду. Рішучо не буду.

Опер голову на обидві руки, чоло стиснув долонями і погрузив ся в задумі.

В канцелярії тихо. Лиш сухий скрипіт пер наповняє важку атмосферу тьмним шепотом.

Простора комната тоне в легкому сумраці, що переходить по кутах у прозору темряву. На бюрках мерехтять зелені заслони лямп. Матове сьвітло сплеть ся скупо на бюрка, на купи паперів, на похилені чуприни писарів. Всео проче ледви виринає із сутїни.

Воздух немов живе. Роїть ся від людських плянів та комбінацій, кищить від адвокатських кручок, найжених параграфами. Горячкова, підступна борба о грїш дїше з кожного кутка.

Нараз двері отвиряють ся з лоскотом. Меценас як звїр лютий кидаєть ся до Дакевича.

— Того менї за богато!

Дакевич не міг на разі полапати ся.

— Що ви тут понаписували?

Дакевич не тямив ані слова, що писав.

— Чи ви з глуздів зсунули ся, чи вам баки забило?! Таже цілий акт до нічого!

Меценас кричав розпучливо і бігав по канцелярії як бішений.

— Ви повипускали цілі реченя, цілі уступи! Акт мусить нинї нотар залєгалізувати!

— Нотар мусить нинї залєгалізувати!... — повтаряв меценас, лютуючи до нестями та рвучи на собі волосє. — Той чоловік зажене мене до гробу...

Дакевич київ від зворушеня, та не міг добути із себе слова. Орган мовний відмовив цілковито послуху.

А тут треба конче щось сказати, бо йому нанесено тяжку обиду. Поминувши, що він завинив, але такої обиди годї схвати до кишені. Депенденти, писарі дивлять ся на него, ждуть відповіди. Уважають його хробоком мізерним, якого всякому вільно роздонтати, розтерти морально на порох.

Треба здобути ся на енергію...

— Пане меценас!... — відозвав ся. Голос звучав грубо, понуро.

— Бовван проклятий! — пишав меценас

Скарбівським театрі, де п. Геллер отвіраз в осени «фільгармонію». В інтерв'ю, яке замістив «Przedświt», п. Геллер відповів на питання, чи крім концертів буде саля служити і на інші цілі, ось так: «По 10. мая буду єї відступати руському театрови і то постійно, що року, на якийсь час, аби дати захист братній штуці. Се буде зависіти від «Руської Бесіди». Коли пристане на мій проєкт, зроблю для неї всякі можливі полекші і т. д.

— **Перша руська робітня суконь** Товариства «Труд» отворена при Підвалю ч. 7. П поверх, (ріг Руської улиці) вхід з галерії, на ліво со-олідні двері. Робітня отворена від 8. год. рано до 12½ в полудне і від год. 2. пополудня до 7. вечером. Просимо спішити з замовленнями, а пересвідчатъ ся наші Пані, що робота виконує ся совісно і точно на означений час.

Від Дирекції Тов. «Труд» у Львові.

— **За обиду релігії і маєстату** засуджено у Львові соціаліста Йосифа Пшиємского на 1½ року тяжкої в'язниці.

— **Вісти з Американської Руси.** Амер. «Свобода» доносить: Подає ся отсим до публичної відомости, що о. Ник. Підгорецький з припорученя духовної ради «Тов. руських церков. громад в Св. Державах і Канаді», впровадив о. Володимира Нижанковського, дня 9. марця с. р. в обов'язки руського душпастиря в Troy, N. Y. O. Вол. Нижанковський походить з львівської єпархії в Галичині, приступив до нашого товариства, а перед духовною радою виказав ся свідомствами, що є дійсним руським священником. Від товариства руських церк. громад в Св. Державах і Канаді. — о. Ів. Констанкевич, голова; о. Ст. Макар, секретар.

— **З закордонної України.** З Кієва доносять, що задля бурливих демонстрацій, звернених против професорів, котрі не хотіли застановити викладів, видав професорський «савет» (рада) засуд, котрим студентів з 1. року вигнано цілком, а студентів другого року покарано репетицією року. Прочі роки «можуть учти ся, як схотять». Сей засуд стане зрозумілим, коли замітити, що вигнані з університету ледви коли зможуть знов дістати ся до него, що репетиція року коштує самої оплати за виклади понад 100 рублів та що постанова про прочі роки обчислена на те, щоби старші студенти, котрі вже кінчать студії а часто є вже жонаті, здеморалізували ся й зломали товариську солідарність. Міністерство просьвити сей засуд вже потвердило. — З Одеси доносять, що приарештованих демонстрантів (студентів і робітників) бити різками при асистії одеського прокуратора. — Бита студентів різками — се вже навіть на російські порядки незвичайна річ. Видко, що уряд імає ся вже крайних способів. Чи вони доведуть до спокою, треба сумнівати ся.

— **Редакцію «Дѣла»** обняв вччерашнім днем др. Володимир Охримович, кандидат адвокатури. П. Белей, дотеперішній редактор, одержав довшу відпустку для поратованя здоровля.

— **В справі руської гімназії в Березянах** «Dziennik polski» нотуючи вістку про ухвалу «Селяньської Ради» в Березянах, аби домагати ся отворени там руської гімназії, називає се «русським апетитом», а «Przedświt» запитує на-івно: «Чи не задужо гімназифо руськіх?»

— **«Ви не є цісарем».** Интересну подію оповідають тепер у Відні з нагоди умиваня ніг старцям в цісарскім бургу в великий четвеє. Межи иньшими старцями покликано 92-літнього Шрікера з альпейських країв. Коли Шрікер був в салоні в бургу, надійшов цісар в мундурі генерала. Шрікер побачивши входячого, приступив до него і заговорив: «Даруйте за сьмилівість, пане майоре! Чи могли би ви мені сказати, де можу видіти ся з цісарем? — «А чоґо-ж ви бажаєте собі від него? — «О! я маю до него важне діло. Мушу з ним бачити ся в чотири очі. — «Яке-ж се діло? — «Дуже важне. Хочу цісареві подякувати за дарунки, які мені прислав». — «Можете се зробити сейчас, бо я є цісарем». — «О ні! пане майоре — відповів старець — ви мене не здурите. Я знаю добре, що цісар має цілу груду завішану медалями і хрестами, а ви маєте лише два ордери. Дуже се негарно, що ви хочете з мене старого кепкувати, але я не дурний і не дам ся звести».

— **Славянська літургія в Істрії.** З нинішнім днем заведено в численних церквах в Істрії славянську літургію зі дозволом римської курії.

— **Славянська вистава в Петербурзі** відбуде ся в зимі сего року заходом кружка осіб, добре познакомлених зі славянськими справами. Про се доносять «Петерб. Ведомості» і замічують, чи не було би ліпше устроїти сю виставу в Москві, Кієві, Одесі або в Варшаві.

— **Судова розправа** проти Сільвія Нодаріого і Сідельника, яких засуджено за агітацію до еміґрації, відбуде ся другим раз. Касаційний трибунал у Відні прихилив ся до зажаленя неважності і звіс вирок краєвого суду у Львові та зарядив нову розправу.

— **Міліонерка пропала.** Віденські часописи доносять сензаційну подію, яка приключила ся оновді у Відні: В люблінській губернії мешкав багатий властитель дібр, Рембелінський. Єго майно цінено на кілька міліонів рублів. Недавно Рембелінський помер і лишив жену з двома гарними дочками. До дівчат залицало ся немало женихів, а між иньшими найчайстійше навідував ся до дому Рембелінських їх сусід 35-літний Стефан Дроєцький, властитель дібр. Дроєцький залюбив ся на смерть в молодшій дівчині п-ні Рожі, а она полюбила єго неменше. Од-

нак матір дівчини була противна їх подружю, аби увільнити ся від Дроєцького, виїхала з доньками до Відня, а звідтам мала поїхати до Швайцарії. У Відні всі троє замешкали в першоряднім готели. В лат. великодну суботу мати повернула з доньками домів о 11. год. в ночи; перед брамою готелю п-на Рожа задержала ся хвилику, але на се ніхто не звертав увагу. Матір і доньки пішли до своїх кімнат. Рано о 9. годінні п-і Рембелінська виїшла до кімнати доньок, але молодшої не було. На столі лежав від неї лист, в яким написала: «так довше не можу жити і опускаю вас». Прикликано готелеву службу, а з єї зізнань показало ся, що дівчина утікла о 5. год. рано ні з ким иньшим, лише з Дроєцьким. Поліція, повідомлена про се, розіслала стежні листи за утікачам, але чи се на що здасть ся, хочби їх і найдено?

— **Дрібні вісти.** В Яворові отруїв ся Мих. Кусяр, судовий возний, з причини засуду єго на 24 годин арешту за побрані неправно 35 сотиків. — У Відні номер геолоґ др. Бітнер, директор державного інституту геолоґічного.

— **На фонд академічної молодіжї** зложив в нашій Редакції Впр. о. др. Іван Гробельський крилошанин в Станиславові 10 К яко рату за цвітень.

— **Для М. М.** прислав Н. Н. з Синькова к. Корол. 1 К; разом доси 30 К.

— **Відповіді Редакції і Адмін.** *Idem в Перемисли.* Анонімних листів не містимо. — *Впр. Ів. Руд.* в Луці к. С. З присланих шістайцяти корон лише одна остала ся на сей рік. *Впр. о. І. С.* в Бер. п. Гр. Присланих десять корон вписано яко пренумерату до кінця минулого року. На сей рік не остало нічоґо. — *Впр. Ів. Ш.* в Дов. Статя «страшила вже свою актуальність, коли, як Вам відомо, справа вже дефінітивно иорішена. Не можемо єї помістити і на Ваше жаданє висилаємо єї з поворотом.

Телеґрами.

Берлин, 3. цвітня. Півурядова Post пише з нагоди стрічи ґр. Більова з Прішетім, що відповленє тридержавного союзу є запевнене. Торговельні квестії можуть бути переведені доперва по переведеню переговорів. Однак є вже нині певнішим, що німецькой проєкт митєвої тарифи може бути підставою до заключеня торговельних трактатів.

Будапешт, 3. цвітня. Угорське бюро кореспонденційне доносить з Відня: Сель відбуде нині перед полуднем конференцію з др. Кербером в справі взаїмних квестій. Оба презеси ка-

без пам'ятв. — Як ви нагородите мені сю шкоду! як?

Дакевичеви почорніло в очах. Земля під ним хитала ся...

— Добродію, ви забуваєте, до кого мовите, ви мабуть... ви не менший...

Хотів відплатити ся в рівний спосіб, кинути меценасови в очи імуертиненцію, яка дала б йому сатисфакцію за всяке дотеперішне пониженє. Зараз, зараз, лише гадки позбирає... Зараз, бо валить ся цілий в пронасть...

— Мовчати і гайда за двері!

— Алеж йду, тільки не на ваш шриказ. Йду, бо не хочу бути дальше вашим рабом, бо ви недостойні, щоби чесна людина у вас працювала, бо мені дорожша честь чим заробок добутий з вашої ненавстної кишені...

Говорив рішучо, хоч хвилями голос ломив ся в горлі. Жаль перемагав обуренє.

Ось-ось виступлять сльози і він зарідає.

Опинившись на улиці, не міг позбирати гадок і ясно здати собі справу з того, що перед хвилику зайшло. Зразу якесь вдоволенє — з чоґо? — сам не знає... Ніби почутє своєї могутности, своєї сили... Чув ся легким немов на крилах, не доторкав ся землі. Відтак взяв ся в душі неспокій. Вискочив нагло немов опришок з гушавини і станув в попереk дороги. Гроші або жите! Немов гнобляче почутє довершеного злочину, невизнані докори совісти?...

Тревога виповняє кожду закутину його душі. За ним гонять. Якась грізна, безпощадна сила наступає його сліди, тровить псами, заставляє облаву. Послідний клаптик землі кінчить ся, перед ним безвихідна пронасть... Туй-туй гряне вистріл просто в плечі... Він виверне козла стрімголов і згине як дичина, задля якої нема права, нема опіки.

Сон?...

Покрутив напелюхом на голові та повів по

грудех рукою, щоби переконати ся, чи може чим накритий, може він так маячить...

Ліжка нема — се ява...

Так ява, бо з усіх сторін тручають його прохожі, крутять як кулею на білярді. Випирають з хідника на середину улиці.

Се дійсність, тверда, немилосерна дійсність.

Для мене нема місця між тими людьми. Я прогнаний, відтручений всіми. Непотріб... бо чим можу кому придати ся? Я й для себе неурядний. Чому мої товариші, що також не родили ся в палатах, вєпли якомсь собі забезпечити ествованє, а декотрі живуть навіть досить вигідно? Так, я найбільший в сьвітї слабодух, не вмію продати того, що знаю, не вмію користати з самого себе. Викинули мене на брук, як сьмітє... як гній, що послужить другим до тим буйнішого розвитку...

Лють на самого себе мішала ся з розпукою. Вже нема ніякої зарадї, бо в нього нема сили, нема енергії. Він ніколи в житю не мав енергії. І не буде мати... Власна вдача виключила його зі сьвіта, засудила на загубу.

Та й нічоґо не бачить, нічоґо не чує. В голові хаос, ноги вгинають ся як з гутаперхи. Він розпадає ся під власним тягаром.

Доми, вози, люди, цілі улиці починають навколо кружити. Якась куля, величезна бая яєніє від освітлених ярко скленових вистав, від уличних ліхтарень. Раз і другий фіолетова блискавиця продираєть ся крізь хаос... Десь близько протяжне, діймаюче звонєна... Ціла сьвітляна куля обертаєть довокла сего звуку. І він кружить з філями та зближаєть до осередка, що гудє, звонить. Магічна сила тягне його у вир. Ще трохи і він пірне в його страшному горлі...

Острі, уривані тони, глухий гряхкіт, крик людий...

Дакевич опинив ся під возом електричного трамваю.

Товпа цікавих росте як лаявіна, обступає його все тіснійше.

— Ще живє бідачесько... По священника най хто скочить!

— На стацию ратункову, на стацию!

— По лікаря — мешкає зараз в тій каменіци!

— Скорше, бо нещасний конає!

Всі кликали, дивили ся і ждали. Ніхто не спішив ся з помічю.

Тимчасом Дакевич не рухав ся, ждав смерти. Обман звонячого вира цез марою. Виступила зате сьвідомість, що кинув ся під трамвай. Не був лише певний, чи ранений смертельно, чи може — нічоґо йому не стало ся. На всякий случай бажав згинути на місци і лежав на холодних шиннах і з заплющеними очима. Слухав, як публіка обурювала ся на кондуктора трамваю, як сей боживсь та сьвідчив ся пасажирами, що він звонив безустанно. Годї, як хтось цянвий і уперто пхає ся під віз.

Дехто з публіки озвав ся, що бачив, як сей нещасливець заточував ся порядно.

Вкінци почув, що чийсь руки держать його і підносять обережно до гори.

— Дакевич — роздав ся придавлений голос над самим ухом — що ти з собою виробляєш?

Отворив очи: знов він... Сьвітлик!

Зірвав ся на рівні ноги і заклав рукою очи. Товпа народа для нього байдужна, але Сьвітлик! Бажав в друге умерти, тепер вже зі стеду — не з розпуки

— Де ти ранений?

Замісьць відповідати Дакевич рванув ся, поправив капелюх і цез серед товпи незамітно.

Тимчасом приїхав ратунковий віз, явив ся лікар, остаточно надійшов і поліціянт. На жаль, по самоубійничови застигло місце.

(Дальше буде).

бінетів вели вже кілька разів переговори від часу 2-го читання проекту автономної тарифи. Цілюю нинішньої наради є остаточне сформульоване ухвал. Угорські міністри повернуть нині вечером до Будапешту.

Льондон, 3. цвітня. Times доносить з Пекіну: Росія займає в справі манджурського трактату ще завжди грізне становище задля її поладження. Росія хоче в протязі 8 місяців від дня підписання манджурської конвенції віддати своє військо з Нічунгану, без огляду на се, чи провізоричний заряд Тіентсіну буде дальше удержаний, чи ні.

Шангаї, 3. цвітня. Китайське правительтво виплатило на руки повномочників держав трети рату відшкодованя с. с суму 1,800.000 талів.

Льондон, 3. цвітня. London Leader доносить, що голосний, російський писатель Горький находиться на Кавказі, інтернований властями, хоть се держать в тайні.

Петербург, 3. цвітня. Що-до стану здоровля Толстога доносять з Ялти, що хорий відзи-

скав сили і апетит. Вже може сідати в ліжку, читати і диктувати листи.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок Краєвого Союзу кредитового, стоваришени зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові за місяць марець 1902.

Стан довжний:

1. Удїли	34.102 кор. 91 сот.
Фонд резервовий	1339 " 89 "
2. Вкладки:	
Стан з початком місяця	
марця 1902	400.457 к. 74 с.
вложено	33.398 к. 64 с.
винято	7.268 к. 58 с.
Стан з кінцем місяця	426.587 " 80 "
3. Непіднята дивід. з р. 1901	1.208 " 49 "
4. Сальдо відсотків	7.846 " 62 "
5. Спеціальна резерва	340 " 56 "
6. Резерва податкова	47 " 57 "
7. Решта зиску з р. 1901	18 " 78 "
Сума	471.492 кор. 62 сот.

Стан чинний:

8. Позички удїлені:

Стан з початком місяця

марця 1902 403.535 к. 20 с.

сплачено 11.662 к. 04 с.

удїлено 47.718 к. 04 с.

Стан з кінцем марця 1902 439.591 кор. 20 сот.

9. Движимости	869 " 51 "
10. Льокації	25.829 " 91 "
11. Кошти спору	61 " 21 "
12. Кошти адміністрації	941 " 23 "
13. Готівка	2.136 " 91 "
14. Друки для товариств	542 " 06 "
15. Папери фонду резервового і спеціальної резерви	1.520 " 59 "
Сума	471.492 кор. 62 сот.

Членів прибуло 0, убуло 0, остало з кінцем марця 1902 366 з 900 декларованими удїлами в сумі 45.000 кор. Стопа процентова від вкладок 4 1/2 %. Стопа процентова від позичок 5 1/2—7%. Львів, дня 1. цвітня 1902.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Снішна.
Нова величава і сензацийна програма!
від 1. до 15. цвітня 1902.

- При співучасті військової музики 15. н. ц.
- 1) 5 Augora, чудовні діти на роверах.
 - 2) Штучний чоловік Gillo, містичний автомат, який спасує гадки видня і малює портрета.
 - 3) Професор Gauthier з Парижа стинає голову жєнщини.
 - 4) 5 сестер Wanton, англійські акробатичні тансерки.
 - 5) Trio Resala, шнортова сцена.
 - 6) The Adolffs, гра дітей в огороді.
 - 7) Paul і John Pierrot в подорожі.
 - 8) Brothers Bachus, ексцентричні мурини.
 - 9) Les Henry, valse merveilleuse.
 - 10) Колтюшок в американськїм біоскопі.

Ще дня о 8. год. вечером велике представлєнє. В недїлю і свята два представлєнє. Що п'ятниці High-Life представлєнє. Білєти вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9, у Львові.

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом
в **БЕРЕЖАНАХ** (ч. 4. побіч ставу)
продам сейчас за **4.000 зр.**

Зголошеня приймає Редакция „Руслана“.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892 —

ВІД ОГНЮ ОБЕЗПЕЧАЙТЕ СЯ ТІЛЬКО В «ДНІСТРІ».

Дністер

Товариство взаїмних обезпечєнь
Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

є одиноком руским Товариством асекураційним.

Фонди «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Фонд резервовий	386.402 кор. 83 сот.	разом 645.383 кор. 59 сот.
Резерва премії	205.227 " — "	
Резерва спеціальна	6.000 " — "	
Фонд емеритальний	47.753 " 76 "	

«Дністер» обезпечєє будинки як також збіжє і пашу против шкід огневих. Всї три В.П. Ординарияти припоручили «Дністер» В.ч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премії в «Дністрі» є уміркована, а чистий зиск надвижку з оплат — розділяє

«Дністер» межі своїх членів яко звороти. В р. 1900 і 1901. виносить зворот 8%. Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і з членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2,656.787 кор.

Члени «Дністра» можуть без перешкоди затягати гозички в Банку краєвим і касах опадности, бо каси ті приймають поліси «Дністра» при позичках гіпотечних

На жите можна обезпечати через «Дністер» — капітали на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — краківськїм Товаристві, а з провізії від тих обезпечєнь відступає «Дністер» часть на рускі добродїїні цілі

Агенції передає «Дністер» радо селянам, господарям, особливо де нема «Дністра». Агенти заробили 349.486 кор. провізії.

Селянє! убігайте ся тільки в агенції «Дністра».

На жите обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд	до Львова	Поїзд	зі Львова
сп. особ.		сп. особ.	
приходять о годїні		відходять о годїні	
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Станиславова, Підвисокого, Потутор
6:20	з Чернівців, Ілкан, Галиць, Гусятина	6:30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний
6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.	6:43	» » дв. Підзамче
7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Мукача, Пешту) Борислава
7:40	з Тернополь, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна
8:00	на дв. головний	8:40	до Сколього, до Лавочного (1. лп. до 15. вер.
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	9:00	до Янова
8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:15	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
1:35	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна	9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора	9:42	до Станиславова (Кересмезе, Потутор)
11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	10:20	до Янова від 1. мая до 15. вересня в нед.
12:55	з Янова	10:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в нед.
1:10	зі Сколього, Калуша, Хирова з Лавочного	1:25	до Брухович від 16. мая до 15. вересня
3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.	2:15	в недїлі і свята
4:40	зі Самбора, Борислава, Серія	3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
2:20	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.	3:15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.
2:35	» » на дв. голов.	3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.
5:50	з Кракова	3:30	до Ряшова, Хирова, Любачова
1:45	з Чернівців, Ілкан		
6:00	з Сокаля, Берліна і Варшави		
НІЧ			
7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:10	до Станиславова
8:50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.	6:20	з Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно	6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в нед. і св.
9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:35	а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно
9:40	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова	7:10	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
2:31	з Чернівців, Букарешту,	7:32	до Тернополь, Бродів дворець головний
2:15	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	7:25	дворець Підзамче
10:20	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.	7:25	до Сокаля і Рави рускої
10:02	» » на дв. голов.	7:52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)
3:12	з Підволочиск Копичинь на дв. Підзамче	9:30	до Янова від 1. мая до 15. вересня
3:35	на дворець головний	10:30	до Чернівців і Ілкан
		11:00	до Кракова, Відня, Варшави
		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов. й
		11:32	» » дв. Підз.
		4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
		4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.

ЗАМІТКА: Пору нічна числїть ся від 6 годїни вечером до 5 годїни 59 мїнут рано. Час середно-європейскїй різниця ся від часу львівского о 36 мїнут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мїн. часу львівского. — В місті выдають білєти їзди: звичайні білєти агенція часосий Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білєти звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залїзниць державних (ул. Краснїх ч. 6. в подїрїю, сходи П. двері ч. 52) в урядових годїнах (8—3 а в свята 9—12).